

Закон о осигурању Црне Горе углавном је усклађен са законима Европске уније, а наш задатак је да до 2012. године усугласимо регулативу у области отварања и слободе тржишта и осигуравајућим друштвима из иностранства омогућимо да директно отворе компанију код нас, казао је **Борис Шабан**, извршни директор Националног бироа осигураваача Црне Горе, на семинару који је под називом „ЕУ – перспектива црногорског тржишта осигурања“ у хотелу „Силенид“ у Беошћима окупио представнике осигураваача из Словеније, Хрватске, Србије и Македоније. Либерализација тржишта није ништа ново дошлела Словенији, али је она водећа у региону са 2.895 милиона долара премија и 1.420 долара премије пер capita и узор другима по усвојеном принципу да је осигураник „краљ“ за осигураваоца, како је истакао др **Тристан Шкер**, представник Закарпатске регије у Украјини.

– Поучени искуствима колега из околине, желимо да видимо како да заједнички лакше и брже пређемо тај пут до ЕУ, да видимо који су заједнички проблеми, где и како можемо да их превазиђемо. Србија, Црна Гора и Македонија су мање-више на истом нивоу, око два одсто учешћа осигурања у БДП-у. У Хрватској је премија осигурања знатно виша, неких 400 долара, док је премија осигурања по глави становника Црне Горе 2009. године била 92 евра. Европски просјек је 2.000 евра, што говори о развоју тржишта осигурања код нас и о потреби размјене искустава путем оваквих сусрета. Учесће премија осигурања у БДП-у Црне Горе прошле године је износило 2,18 одсто, што је благо смањење. Због економске кризе и пада животног стандарда, имамо благи пад на тржишту осигурања – неких пет одсто у односу на прошлу годину и, ако се тај тренд настави, мораћемо тим проблемом озбиљ-

Нови изазови

– Кључна питања која ће бити предмет расправе у наредном периоду су успостављање услова за отварање страних компанија на нашем тржишту, испуњавањем директиве за минимални оснивачки капитал за осигуравајуће компаније (два-три милиона у зависности од појединих врста осигурања), рачунање адекватности капитала, рачунањем маргине солвентности, усклађивање закона о обавезном осигурању са минималним осигураним сумама, које су много веће од тренутних у сума у Црној Гори. Тржиште животног осигурања и даље је релативно неразвијено – 11 одсто у укупној бруто премији даје простор за његово развијање, али у односу на 2002. постоји стални раст. Нове осигуравајуће компаније, поступак лиценцирања заступника, едукација посредника и актуара који обављају процјене техничких резерви маргине солвентности, њихово лиценцирање је још један изазов – стварањем подзаконског акта који ће ближе дефинисати услов за стицање звања овлашћеног актуара, јер већ на тржишту постоје лица са практичним искуством, која би лагано могла проћи кроз тај процес – казала је Пантовић за „Дан“.

Излагачи на тему осигурања рађа, каже **Биљана Пантовић**, помоћник директора Агенције.

но да се позабавимо. Европа нам нуди нове лимите осигурања у смислу колике су обавезе осигуравајућих друштва према трећим лицима, много већи него код нас – истакао је Шабан за „Дан“.

На раст тржишта осигурања утицало је и оснивање Агенције за надзор осигурања Црне Горе, које је основала Скупштина 2008. године у циљу усклађивања законодавства са захтјевима ЕУ. Предстоји усклађивање у складу са директивама у области осигу-

рања, који је ступио на снагу крајем 2006. дошло је позитивне ствари за тржиште оснивањем независног регулатора, који ће уређивати тржиште осигурања. У периоду од оснивања до данас имамо повећање броја осигуравајућих компанија, са шест тадашњих на 11 компанија. Већинско власништво је у страном капиталу, 82,5 одсто укупног капитала је у страним рукама, а већина акционара дола-

зи из земаља које су већ чланице ЕУ, као Аустрија, Словенија, Делта генерални група, што је јако позитивно за наше тржиште. Све те земље су увелико усклађене са европским директивама, са Солвентношћу 1, знају шта треба ми да радимо, разумију наше потребе везане за усклађивање на путу ка ЕУ. Агенција ће усклађивање извести уз избјегивање негативних утицаја на тржиште, у смислу дефинисања рокова и начина спровођења. Осигуравајуће компаније треба да узму веће учешће у смислу реаговања на предложени регулативу која им се даје на јавну расправу, односно да кажу да ли ће нека рјешења која се буду предлагала имати неке свигуално негативне последице, које су предности, а које негативности са њихове тачке гледишта – истиче Пантовићева.

У циљу искорјешивања прерава у осигурању, потребно је да национална удружења и у овом дијелу Европе ближе сарађују. Требало би да потпишемо споразум у смислу размјене података и узajамне помоћи у сузбијању криминалне активности одређених група које оперишу и по Њемачкој и по Хрватској и Црној Гори, пријављују фабриковану документацију – казао је **Хрвоје Пауковић**, директор Хрватског уреда за осигурање.

– Док у Србији прошле године имамо 530 милиона евра премија, 15 одсто премије животног осигурања, Хрватска је далеко испред нас прилагодила регулативу и начин размислања, са 1,3 милијарде евра премије, од тога 26 одсто чине премије животног осигурања, те је примјер за нас који идемо путем ка ЕУ. Тржиште у Србији се још увијек оцјењује као перспективно, што значи неразвијено, да остварујемо своје потенцијале, привреда нам је релативно добро осигурана, имовина такођа, а приватна имовина није – истиче **Владимир Борђевић**, самостални саветник Привредне коморе Србије. **М.Д. ПОПОВИЋ**

DAN 5.12. 2010.

УЧЕШЋЕ ОСИГУРАЊА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА У УКУПНОЈ ПРЕМИЈИ ЈЕ МИНИМАЛНО

Одштета од поплава симболична

Износ који ће осигуравајуће куће исплатити због штете проузроковане поплавама у Црној Гори је симболичан, саопштио је јуче директор Националног бироа осигуравања **Борис Шабан**. Он је агенцији Мина бизнис саопштио да у овом тренутку није познато колико ће новца бити потребно за надокнаду, јер се још не зна колика је штета од поплава.

– Осигурања од поплава није-

су довољно заступљена у укупној премији и у будућности би на томе требало радити. Веома је мали број осигураника са том врстом осигурања – саопштио је Шабан.

Он је додао да имовинска осигурања чине четвртину у укупној структури премије. Шабан је казао да су имовинска осигурања управо намијењена заштити имовине од ризика, укључујући и елементар-

не непогоде.

– Према нашим сазнањима, имовинска осигурања се углавном узимају од компанија и предузећа, док је учешће грађана много мање, поготово у приградским и руралним зонама – рекао је Шабан.

Позвао је грађане да извуку поуке из тренутних дешавања у Црној Гори и у наредном периоду више осигуравају имовину.

Из Сава осигурања су саопштили агенцији да су имали неколико позива грађана, али да им конкретан захтјев за исплату штете није стигао.

– Сава Монтењро располаже са довољно новца за евентуалну исплату штета – поручили су из те осигуравајуће куће.

Сматрају и да би свака процјена могуће исплате штете у овом тренутку била произвољна. (МИНА БИЗНИС)

MINA BUSINESS 5.12. 2010.

OSIGURANJE – POPLAVE **Odšteta veoma simbolična**

Budva, (MINA-BUSINESS) – Iznos koji će osiguravajuće kuće isplatiti zbog štete prouzrokovane poplavama u Crnoj Gori veoma je simboličan, saopštio je danas direktor Nacionalnog biroa osiguravača (NBO), Boris Šaban.

Iz NBO su kazali da u ovom trenutku ne mogu saopštiti iznos, koji će biti potreban za nadoknadu, jer se ne zna ni kolika je šteta.

»Osiguranja od poplava nijesu dovoljno zastupljena i u budućnosti bi na tome trebalo raditi. Veoma je mali broj osiguranika sa tom vrstom osiguranja«, saopštio je Šaban agenciji Mina-business.

On je dodao da imovinska osiguranja čine četvrtinu u ukupnoj strukturi premije.

Šaban je kazao da su imovinska osiguranja upravo namijenjana zaštititi imovine od rizika, uključujući i elementarne nepogode.

»Prema našim saznanjima, imovinska osiguranja se uglavnom uzimaju od kompanija i preduzeća, dok je učešće građana mnogo manje, pogotovo u prigradskim i ruralnim zonama«, rekao je Šaban.

On je pozvao građane da izvuku pouke iz trenutnih dešavanja u Crnoj Gori i u narednom periodu više osiguravaju imovinu.

Iz Sava osiguranja su saopštili da su imali nekoliko poziva građana, ali da im konkretan zahtjev za isplatu štete nije stigao.

»Sava Montenegro raspolaže sa dovoljno novca za eventualnu isplatu šteta«, poručili su iz te osiguravajuće kuće.

Oni smatraju i da bi svaka procjena moguće isplate štete u ovom trenutku bila proizvoljna.

(kraj) adj/nus/nar